

Mededelingen
Ouderraad
> pagina 3

Klassieke Agenda
> pagina 2

Van de rector
> pagina 5

Nieuwsvaria
> pagina 6

VOX HIERONYMI

jaargang 43
nummer 28
januari 2013

Bulletin voor de ouders van leerlingen aan het Stedelijk Gymnasium te Utrecht

www.usgvox.nl

Nieuwsvaria

'Latijn moeilijk? Te weinig huiswerk!'
Nieuwe leerlingvereniging
Wiskunde Olympiade

> pagina 6

Het schoolgebouw

De leerlingen verwarmen met hun lichaamswarmte het schoolgebouw - volgens architect Thomas Rau, bedenker van een ingenieus systeem voor warmtewinning.

> pagina 7

Perseus

Een jonge man met een helm en - eventueel gevleugelde - sandalen, die een afgesneden (lelijk) hoofd omhoog houdt, dat moet Perseus zijn. Hij versloeg listig de gruwelijke Medusa.

> pagina 8-9

Examentraining

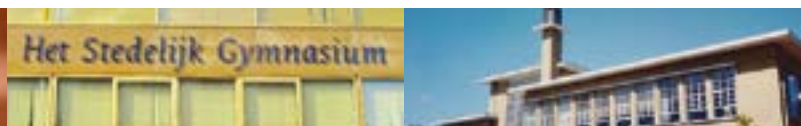
Steeds meer leerlingen gaan naar examentraining, ook op het USG. Elke ondernemende universiteit biedt het aan, het is een gat in de markt. Is het een goed idee of laat de school hier iets liggen?

> pagina 10-11

Gevolgen regeerakkoord

Aandacht voor excellent onderwijs, schoolboeken niet meer gratis, flexibilisering van onderwijstijd en het afschaffen van de maatschappelijke stage. Wat zijn de consequenties van het regeerakkoord van kabinet Rutte II voor het USG?

> pagina 12-13

Goden ABC

> pagina 8-9

Examentraining

> pagina 10-11

Gluren bij de burens:

Den Bosch
> pagina 14-15

Jaaragenda

> pagina 16

2 | Klassieke agenda

vox hieronymi

www.usgvox.nl
redactie@usgvox.nl

7 t/m 15 maart

Week van de klassieken,

Voor de activiteiten:

www.weekvande klassieken.nl

7 maart t/m 25 augustus

Couperus en de Oudheid,

Rijksmuseum voor Oudheden,

Rapenburg 28, Leiden,

www.rmo.nl

8 maart

Finale Grote Ken-Je-Klassieken-Quiz 2013,

Rijksmuseum voor Oudheden,

Rapenburg 28, Leiden,

www.rmo.nl

tot 17 maart

Het Egypte van Hollywood,

Rijksmuseum voor Oudheden,

Rapenburg 28, Leiden,

www.rmo.nl

26 maart

Oedipus door RO Theater,

Stadsschouwburg Utrecht,

www.rotheater.nl/productie.php?id=71

en www.stadsschouwburg-utrecht.nl

13 april

Intergymnasiaal Debattoernooi,

Universiteit Leiden.

www.debatinstituut.nl/intergymnasiaal-debattoernooi

7 december 2012 t/m 5 mei 2013

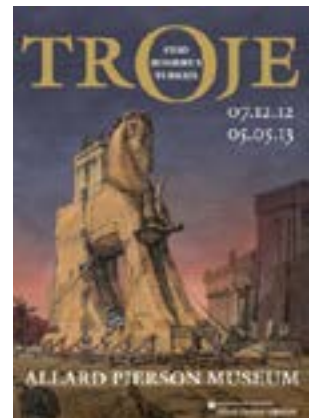
Troje. Stad, Homerus en Turkije,

Allard Piersonmuseum,

Oude Turfmarkt 127,

Amsterdam,

www.allardpiersonmuseum.nl

Via de Vox informeert de ouderraad u over haar activiteiten en actuele zaken. U zult ongeveer drie keer per jaar van ons een Nieuwsbrief ontvangen met daarbij achterliggende informatie in de Vox.

Nieuwe leden

In elk nummer van de Vox informeert de ouderraad u over haar activiteiten en actuele zaken. De ouderraad komt ongeveer negen keer per jaar bijeen: drie keer met de schoolleiding in klein comité, drie keer met de schoolleiding in groot comité en drie keer intern. Tijdens deze bijeenkomsten gaat het altijd om de vaste agendapunten communicatie, ouderparticipatie, financiën en nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast is altijd ruimte om met elkaar in overleg te gaan over zaken die spelen bij ouders, leerlingen en/of docenten. De ouderraad bestaat uit de volgende leden:

- Marilous Chaillet
- Emmigje Hartman
- Peter de Voogd
- Saskia Morselt
- Linde Marcé
- Leo Posthuma (penningmeester)
- Marianne van Es (secretaris)
- Diederik van Dorth tot Medler (voorzitter)

Contactouderavond

Om de ouderparticipatie en het contact tussen ouders en school te vergroten, heeft de ouderraad van het USG besloten om met ingang van dit schooljaar te gaan werken met contactouders. Tijdens de informatieavonden aan het begin van dit schooljaar hebben de mentoren van de verschillende klassen aan ouders gevraagd om zich beschikbaar te stellen als contactouder. Contactouders zijn net als de klassenouders uit het basisonderwijs, ouders met een signaleringsfunctie; zij hebben (vaker) contact met de mentoren en zijn een aanspreekpunt voor ouders uit de klas. Zij kunnen ook helpen met het organiseren van ouderhulp tijdens excursies of andere activiteiten. Daarnaast zijn zij bereid om twee avonden per schooljaar samen te komen met de ouderraad/schoolleiding om mogelijke knelpunten en wensen te bespreken. Op 26 november heeft een eerste succesvolle kick-off met alle contactouders plaatsgevonden. Er waren bijna veertig contactouders aanwezig. Tijdens deze avond is er kennisgemaakt en is een inventarisatie gemaakt van alle vragen en suggesties van de aanwezige contactouders. Daarbij ging het om uiteenlopende onderwerpen zoals onderwijs, leerlingenverzuim, huiswerk, toetsen/examens, website van de school, Magister en schoolkosten. De ouderraad bespreekt op dit moment alle vragen en suggesties met de schoolleiding en zal de resultaten daarvan terugkoppelen naar de contactouders. Die kunnen vervolgens alle ouders hierover informeren.

Jaarvergadering

Op 21 maart zal de jaarvergadering van de ouderraad plaatsvinden. Zoals elk jaar zal er ook nu weer een deskundige worden uitgenodigd om na de vergadering een lezing te houden. Dit keer zal de lezing gaan over alcoholgebruik door jongeren. Het programma van deze avond zal u nog worden toegezonden; **wij nodigen u uit om de datum van 21 maart nu vast in uw agenda te zetten.**

Contact

Indien u vragen, onderwerpen of ideeën heeft waarover de ouderraad zich kan of moet buigen, dan horen wij het graag. U kunt ons altijd bereiken via ouderraad.usg@gmail.com.

Voor en door ouders

Er is een grote kans dat het Open Dag-nummer van de Vox Hieronymi het best gelezen nummer van het jaar is. Want dit nummer wordt niet alleen als digitaal magazine naar de huidige USG-ouders gestuurd (zij krijgen een e-mail met een link naar de PDF op de Vox-website www.usgvox.nl). Deze Vox verschijnt ook in een papieren oplage van zo'n 400 stuks. Als u er een in handen heeft - wees er zuinig op!

Zo'n drie keer per jaar - bij groot enthousiasme van de redactie vier keer - verschijnt de Vox Hieronymi. Het is een blad voor en door ouders van het USG. Dat wil zeggen: gemaakt door ouders van USG-leerlingen en bedoeld voor hun collega-ouders. De omvang schommelt tussen de 16 en 20 pagina's, ook weer afhankelijk van de productiviteit en de inspiratie van de redactie. De inhoud van dit nummer is redelijk representatief voor een gemiddelde Vox. Er zijn vaste rubrieken zoals de Mededelingen van de ouderraad, de Klassieke Agenda, de Jaaragenda en de Nieuwsvaria. Terugkerend onderdeel is ook het Goden ABC - waarmee het klassieke gehalte van de Vox behoorlijk op peil blijft. In de serie Gluren bij de Buren nemen we stevast een kijkje bij een van de andere categorale gymnasia. Naast deze terugkerende elementen hebben we in dit nummer een aantal artikelen die echt met onderwijs te maken hebben: over het - relatief nieuwe - schoolgebouw, over de trend onder 5e en 6e klassers om buitenshuis bijspijkerkursussen en examentrainingen te volgen, en een artikel over wat de Haagse afspraken van Rutte II nu voor de dagelijkse praktijk van het USG betekenen.

Al met al een aardig gemengd boeket. Althans, dat denken we. Want eerlijk gezegd... een lezersonderzoek hebben we nog nooit gedaan. En nog eerlijker: de redactie vindt het gewoon zelf heel leuk om dit 'blaadje' te maken. Daarbij zijn we heel blij met de grafische ondersteuning van de DTP'ers-in-opleiding van het Grafisch Lyceum Utrecht, die met hun leerbedrijf StudioS2B elke keer keurig de opmaak van de Vox verzorgen.

Het is dan geen echt lezersonderzoek, toch zijn we nieuwsgierig naar uw mening, of u nu USG-ouder bent, of u dat na deze Open dag en na de komende zomer wordt, of niet. Ook andere opmerkingen en ideeën zijn van harte welkom: redactie@usgvox.nl.

De redactie van de Vox Hieronymi

Bart Boon
Hendrik-Jan Buist
Jasper Enklaar
Maddy Hageman
Tineke Snel
Fleur Zijp

Open Huis 2013

Weer een nieuw Open Huis waar enthousiaste 8e groepers en soms ook al 7e groepers vol verwachting een bezoek brengen aan het USG om te zien of het een school is waar ze graag naar toe zouden willen. Wat ik vaak terug hoor van 1e klassers die daadwerkelijk gekomen zijn, is dat ze vooral de sfeer, de deskundige en vriendelijke docenten en het open en lichte gebouw waarderen.

Het USG is een school die ervoor wil zorgen dat alle leerlingen leren: leren over zichzelf, leren over andere mensen, over verschillende vakken en over onderzoek doen, over samenwerken, over presenteren, over communiceren, kortom leren over de wereld waarin zij leven. Dit alles moet ertoe leiden dat de leerlingen na het USG met voldoende kennis en vaardigheden, maar ook met zelfkennis en zelfvertrouwen de wereld van universiteit of hogeschool binnentreden en daar en daarna succesvol kunnen zijn.

Gymnasiumleerlingen hebben over het algemeen een brede belangstelling, waarbij de een meer bèta en de ander meer alfa gericht is. Omdat we ruimte willen geven aan de verschillende talenten die leerlingen hebben, kan elke leerling naast de reguliere lesstof een pakket samenstellen dat hem zoveel mogelijk uitdaagt en aanspreekt. Het gaat erom dat elke leerling naar eigen vermogen leert en zich ontwikkelt, individueel en ook samen met andere leerlingen. Dit levert veel energie en saamhorigheid op, een lerende omgeving, waar iedereen in zijn waarde wordt gelaten.

Een voorbeeld van samen leren en werken is de Terschellingreis die alle eersteklassers in oktober maken. Het avontuur, de kennismaking met een andere leefomgeving, samen opdrachten uitvoeren en gezellig doen, op deze manier leren ze elkaar allemaal kennen, wat waardevol is voor de hele schoolloopbaan.

Als u na het Open Huis nog meer wilt weten dan kunt u altijd contact opnemen of Vensters voor Verantwoording (www.schoolvo.nl) raadplegen. Nog handiger is de app Schoolkompas, waar op eenvoudige wijze informatie over de school te vinden is.

Veel succes met de schoolkeuze!

Hanneke Taat

(foto Josje Deekens)

'Latijn moeilijk? Te weinig huiswerk!'

Een paar jaar terug deed de Verkenning-commissie Klassiek Talen onderzoek naar de positie van Latijn en Grieks op de middelbare scholen. Een van de aanbevelingen was dat het nieuwe vak Grieks en Latijnse Taal en Cultuur (GLTC) de oorspronkelijke aparte vakken Grieks en Latijn moet vervangen.

Over het rapport kwam veel discussie. Omdat het ministerie van OCW naar verwachting binnenkort aanbevelingen van de commissie in regels zal vatten, krom Felix Huygen, student klassieke talen aan de Universiteit Leiden, in de pen. In een artikel in het Bulletin van de Vereniging van Classici in Nederland schreef hij dat de Verkenningcommissie de belangrijkste oorzaak van de dalende resultaten over het hoofd heeft gezien. 'Ik denk te weten wat het probleem is: de afschaffing van het huiswerk.' Volgens Huygen zijn Latijn en Grieks door de cumulatieve opbouw van de leerstof en hoge moeilijkheidsgraad bij uitstek de vakken die het van huiswerk moeten hebben. Hij schrijft: 'Als een leerling zijn woordjes en rijtjes niet leert, dan loopt hij een achterstand op die later bijna niet meer in te lopen is. [...] Voor Latijn en Grieks geldt meer dan voor enig ander schoolvak dat je ze heel regelmatig moet bijhouden om ze tot een goed einde te brengen; vandaar dat ze veel meer dan andere vakken te lijden hebben onder de feitelijke afschaffing van het huiswerk.' Daar ligt een schone taak voor de docent, vindt Huygen. Maar die laten het teveel op zijn beloop, vindt hij: 'Door niet regelmatig huiswerk op te geven en/of het niet te overhoren laat je de leerlingen op een gruwelijke manier aan hun lot over; het is verwaarlozing.'

Nieuwe leerlingvereniging

Fortuna atque Mercurius adiuvent - oftewel Moge Fortuna en Mercurius ons bijstaan. Dat is de naam van de nieuwe leerlingvereniging. Deze vereniging zal onder de naam Fama door het leven gaan. Fama is ook de naam van de Romeinse godin van het gerucht, goede of kwade naam. Fama zal zich

gaan bezighouden met allerlei zaken uit het bedrijfsleven. In eerste instantie zullen de leden een ondernemingsplanwedstrijd voor de regio Utrecht moeten gaan organiseren en houden. Daarnaast staat het de leden vrij om met elkaar

van alles te doen, zolang het binnen het kader van ondernemerschap past. Dit kan bijvoorbeeld het werven van geld voor feesten zijn, het bijwonen van presentaties en cursussen (van bijvoorbeeld de KvK), het leren en gaan beleggen of misschien wel het starten van een echte eigen onderneming zijn. Iedereen uit de 4e, en 5e klas kan zich inschrijven.

Fama op het dak van de Kunstacademie in Dresden

(foto Thomas Wolf, www.foto-tw.de)

Wiskunde Olympiade

Op 31 januari vindt de eerste ronde plaats van de Wiskunde Olympiade. De Nederlandse Wiskunde Olympiade is een jaarlijkse wiskundewedstrijd voor leerlingen van havo en vwo. Alle leerlingen van klas 1 t/m 5 met belangstelling voor wiskunde kunnen meedoen aan de eerste ronde. Deze wordt altijd in januari gehouden op alle deelnemende scholen. De speelse maar uitdagende opgaven testen op creativiteit en wiskundig inzicht. Na verschillende rondes gaan de beste leerlingen naar de internationale Olympiade. Vorig jaar schreef Nederland geschiedenis bij de Internationale Wiskunde Olympiade in Argentinië door twee gouden medailles binnen te halen. Van de 42 keer dat Nederland heeft meegedaan, heeft het slechts twee keer eerder een gouden medaille gewonnen. Het team, bestaande uit de zes beste middelbare scholieren van Nederland, won in Argentinië verder drie bronzen medailles en een eervolle vermelding. Nederland werd daarmee 22ste van de honderd deelnemende landen en liet alle andere West-Europese landen achter zich.

Schoolgebouw

Wie zich opwindt over de zweterige klaslokalen in ons nieuwe schoolgebouw moet dat bij voorkeur in het schoolgebouw zelf doen. Geloof het of niet, maar als u in de aula schuimbekkend staat te stampvoeten over het onheil dat uw kind overkomt wordt de warmte van uw oververhitte lichaam nuttig gebruikt. Dat gaat via een ingenieus stelsel van buizen in de vloeren waarin water stroomt dat door uw stampvoeten wordt verwarmd en dat al stromend de rest van het schoolgebouw verwarmt. Echt waar!

De architect van onze school, staande in een bouwput op de plaats waar nog geen jaar later de school zou staan, formuleerde het op 25 september 2009 in een filmpje voor de Vox als volgt.

"Wij gaan het gebouw verwarmen met warmte die uit het gebouw komt. Wij hebben hier in de vloeren twee komma vier kilometer tuinslang liggen en door die tuinslangen pompen we constant water waardoor de temperatuur door het hele gebouw wordt verdeeld, waarbij we uiteraard profiteren van het warmteverlies van de leerlingen in de school. Hoe harder je werkt, hoe beter voor het klimaat in deze school."

Als u het niet gelooft kunt u hem dit woord voor woord zelf horen zeggen op <http://www.usgvox.nl/thomasrau/>.

De naam van de architect is Thomas Rau. Op 9 januari 2013 was hij te zien in het televisieprogramma *Altijd Wat*. De moeite waard om dit terug te kijken, als u het gemist hebt. Alles blijkt te draaien om duurzaamheid en het is bijna onmogelijk om het niet eens te zijn met deze charismatische man die zichzelf typeert als een 'vreedzame terrorist'. Maar helpt het echt? Welk deel van de stookkosten wordt door de kinderen met hun eigen lichaamswarmte bespaard? Niet veel, zou je denken.

Een vraag om voor te leggen aan de maestro zelf. Op vrijdagmiddag 11 januari, vlak voor de deadline voor dit stukje, besluit de Vox de stoute schoenen aan te trekken en te bellen naar Rau Architecten in Amsterdam. Een antwoord krijgen we niet, maar wel een suggestie om de stookkosten nog effectiever omlaag te brengen. Nadat de telefoon een paar keer is overgegaan meldt een vriendelijke mannenstem:

"Dit is de voicemail van Rau Architecten. In verband met de feestdagen zijn wij gesloten. Wij wensen u prettige kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar".

[BB]

VOX HIERONYMI
Bulletin voor ouders van leerlingen aan het Stedelijk Gymnasium te Utrecht

Architect Thomas Rau vertelt over de nieuwbouw.
Gepresenteerd door: Ina Bouder-Balhuizen, 25 september 2009
Duur: 3:00 min.

In een filmpje op VoxTube vertelt architect Thomas Rau over de nieuwbouw van het USG. Door te klikken op de foto, kunt u het filmpje afspelen.

Perseus, oppergodenzoon

Waarschijnlijk is Perseus zo'n halfgod, waarvan de afbeelding bekender is, dan zijn naam. Bij het lezen of horen van zijn naam denkt u 'huh?' of 'zei je Theseus?'. Wanneer u echter een beeld zou zien van een jonge man met een helm en - eventueel gevleugelde - sandalen, die een afgesneden (lelijk) hoofd omhoog houdt, denkt u 'ah, die!'

Er was eens, in het oude Griekenland, gestoffeerd met grazige weiden en vele waterpartijen en voorzichtig bebouwd met tempels (nergens een gesloten rolluik te zien) een lieflijke koningsdochter en haar naam was Danaë. Haar vader, koning Akrisios, was heerser over de stadsstaat Argos. Hij had in een orakeluitspraak vernomen, dat hij door de hand van een eigen kleinzoon van het leven zou worden beroofd. Aangezien hij maar één kind had, zijn dochter Danaë, sloot hij haar op. In de ene versie van het verhaal is haar cel een toren van brons of koper, in een andere versie is het een bronzen kelder. In elk geval had de ruimte wel een raam. Want wat doet onze oppergod Zeus, als hij deze schone ontdekt in haar gevangenis? Hij valt voor haar en laat een regen van gouden druppels vallen óver haar, waardoor zij wordt bevrucht. Dus ondanks haar gevangenschap raakt zij in verwachting en bevalt na verloop van tijd stiekem van een zoon. Zij noemt hem Perseus.

Varende kist

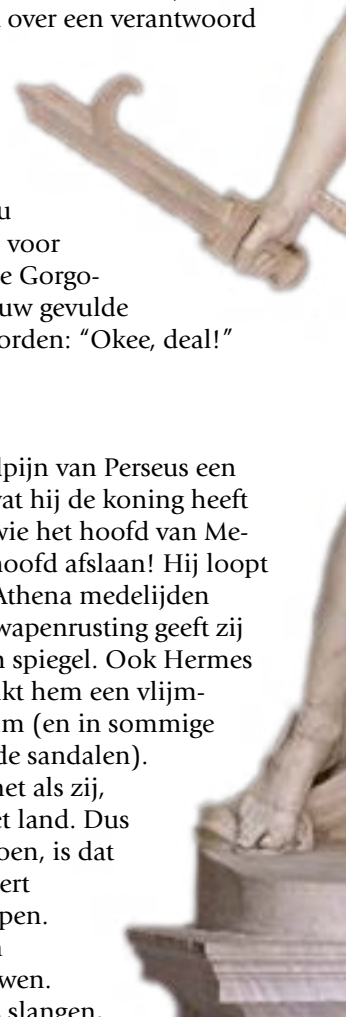
Toen koning Akrisios ontdekte, dat zijn dochter een zoon had gekregen, liet hij een grote kist timmeren, waarin hij dochter en kersverse kleinzoon liet opsluiten, om ze vervolgens in de zee te gooien. Gelukkig bleef de kist drijven en spoelde deze aan op het eiland Seriphos, waar de visser Diktys (toevallig een broer van de lokale koning Polydektes) hem vond en opende. Beiden hadden de vreemde zeereis goed doorstaan. De vrouw van Diktys was kort tevoren overleden, dus in zijn huis was plaats. Als Danaë voor hem wilde koken, mocht zij met haar zoon bij de oude visser intrekken. Zo geschiedde en Perseus kon veilig opgroeien en kreeg een goede opvoeding (wat bij de Grieken betekende, dat hij onder andere leerde zwaardvechten en boogschieten). Hij werd een flinke en vrolijke jongeman, geliefd bij de eilandbewoners.

Feestje

Intussen was koning Polydektes verliefd geworden op de schone Danaë. Hij kwam regelmatig bij zijn oudere broer over de vloer en dat was niet zomaar. Op die manier zag hij echter ook, hoe zorgzaam Danaë was voor haar zoon. Dat gaf hem het gevoel, dat zij eerder op zijn avances zou ingaan, als Perseus weg zou zijn en hij verzon dus een list. Hij organiseerde een groot feest en nodigde alle eilandbewoners uit. Er was overvloedig 'spijs en wijn' aanwezig en hij bood met name Perseus steeds weer een beker wijn aan (hij had duidelijk nog niet nagedacht over een verantwoord alcoholbeleid). Toen de jongen behoorlijk lam was, vroeg Polydektes of hij niet een bedankje verdiende voor dit mooie feestje. Perseus was tot alles bereid (en in zijn hoofd tot alles in staat) en zei zoiets als 'Roept u maar!' En de listige koning zei: "Haal voor mij het hoofd van Medusa, één van de Gorgonen". Intussen had Perseus een opnieuw gevulde beker vast en hij hief deze met de woorden: "Okee, deal!"

Medusa

De volgende ochtend wordt de hoofdpijn van Perseus een stuk zwaarder, als hij zich realiseert wat hij de koning heeft beloofd, de avond tevoren. Immers, wie het hoofd van Medusa ziet, versteent. En hij moet dat hoofd afslaan! Hij loopt een aantal dagen zó te piekeren, dat Athena medelijden met hem krijgt. Uit haar uitgebreide wapenrusting geeft zij hem een glad schild dat glanst als een spiegel. Ook Hermes heeft met de jongen te doen en schenkt hem een vlijmscherp zwaard en een gevleugelde helm (en in sommige versies van het verhaal ook gevleugelde sandalen). Medusa leeft met haar zussen -eens, net als zij, mooie meisjes- in een uithoek van het land. Dus als Perseus een eindje vliegend kan doen, is dat erg handig. Gelukkig voor hem arriveert hij 's nachts, als ook de Gorgonen slapen. Hij ziet bij het licht van de maan hun afschuwelijke koppen en ijzeren klauwen. De vleugels liggen stil, evenals de bos slangen,

die als haar op hun hoofden zit. Om niet alleen al van angst te verstenen (de ogen zijn immers gesloten), kijkt hij slechts via het schild naar het hoofd van Medusa; met het goddelijke zwaard slaat hij het af. Van zeenimfen heeft hij een tas meegekregen en daar laat hij het monsterlijke hoofd snel in zakken. Dat ging wonderlijk gemakkelijk!

Atlas

Op de terugweg van zijn bijzondere missie doet Perseus voor de lol even Noord-Afrika aan. Hij ziet een mooi landhuis met een aantrekkelijke boomgaard onder zich en het lijkt hem een fijne plek om te overnachten. Als hij aanklopt en zich bekend maakt, wordt de reus die hem opendoet

erg vijandig en hij wil hem niet wil binnenlaten. Het blijkt Atlas te zijn, vader van zeven mooie dochters, de Pleiaden. Hij doet zo lelijk, omdat een orakel hem heeft voorspeld, dat een zoon van Jupiter zijn boomgaard zal leegroven. Hij heeft daarom al jaren een enorme muur om zijn hele landgoed, maar deze jongen komt toch zomaar uit de lucht vallen! Perseus schrikt van deze onverwachte vijandigheid en trekt het hoofd van Medusa uit zijn tas. Hij houdt zijn blik strak gericht op de reus – die ter plekke versteent. Vanaf dat moment reikt het enorme Atlasgebergte zo ver in de lucht, dat de hemel erop rust. Perseus legt zich te ruste in de boomgaard.

Andromeda

Perseus vervolgt zijn weg naar huis en gaat oostwaarts. In Ethiopië ziet hij een jonge vrouw op een rots staan, waar hij op slag verliefd op wordt. Zij blijkt daar te staan als offer voor een zeemonster (vloek van Neptunus, ander verhaal) en Perseus dankt in gedachten Hermes voor het superzwaard dat hij bij zich draagt, want daarmee weet hij het monster, Cetus geheten, te verslaan. Hij mag Andromeda trouwen, want zij is het.

Na een paar feestelijke weken rondom hun bruiloft, reist Perseus samen met Andromeda per schip verder naar huis. Hij heeft langzamerhand wel begrepen, wat de bedoeling van Polydektes was, dus hij gaat naar hem toe en zegt: "Ik heb het hoofd van Medusa voor je meegebracht, kijk!" De koning is nog niet van de verbazing over Perseus' terugkeer bekomen en kijkt. En versteent. Tevreden over deze afloop keert Perseus, met zijn vrouw en moeder samen, terug naar zijn geboorteplaats Argos. Onopzettelijk doodt hij daar later met een onhandige discusworp zijn grootvader. Een orakel komt uit.

[MH]

Perseus met het afgehakte hoofd van Medusa
(Antonio Canova, ca. 1800 Vaticaanse Museum)

Bijspijkeren buiten school

Steeds meer leerlingen gaan naar examentraining, ook op het USG. Elke ondernemende universiteit biedt het aan, het is een gat in de markt. Is het een goed idee of laat de school hier iets liggen?

Ik heb mijn dochter in de kerstvakantie naar een bijspijker-cursus gestuurd. Na een eerdere positieve ervaring met mijn andere dochter – inmiddels al een paar jaar van school af –, is ook nummer twee naar een bijspijkerkursus aan een universiteit gegaan. Ze zijn beiden geen absolute uitblinkers, ze zijn ook niet heel zwak, maar wat extra ondersteuning konden ze wel gebruiken, dachten we. 'In het begin vond ik het wel vervelend om naar Leiden te gaan', vertelde mijn dochter me na afloop, 'net zoals het vervelend is om naar bijles te gaan: daarmee geef je toe dat je het niet goed genoeg kunt. Bovendien weet je niet wat je kunt verwachten. Maar na de eerste keer wist ik hoe de sfeer was. Het maakt echt niet uit welke vragen je stelt. Bij ons zeggen de leraren altijd wel dat je alles kunt vragen, maar je merkt wel als ze het een domme vraag vinden.'

Ze heeft haar natuurkunde en wiskunde opgefrist. Of, zoals ze het zelf zegt: 'Je zit daar om alles weer eens af te stoffen. Ik raad het iedereen aan. Je doet er niet alleen herhaling van de basiskennis, je krijgt ook een andere visie op hoe je problemen moet benaderen en oplossen. En je hebt ook best nog plezier op zo'n dag, met de docenten en de medestudenten.' Niet alleen mijn dochter gaat naar dit soort cursussen. De examentrainingen die komend voorjaar worden georganiseerd - in Leiden, Utrecht, Enschede, en sinds kort door een externe partij ook op het USG zelf – worden steeds populairder. 'Heel veel mensen doen het. Ik denk zeker 80 procent van mijn jaargenoten', vertelt mijn dochter. 'Om de zekerheid om te slagen te vergroten en om een hoger gemiddelde te halen.'

Voldoende toegerust

Maar waarom kiezen zoveel leerlingen die weg? Je zou verwachten dat zes jaar onderwijs voldoende moet zijn om leerlingen goed toegerust het examen in te sturen. 'Het is een tijdsverschijnsel', zegt rector Hanneke Taat. 'Leerlingen horen verhalen van anderen hierover, het is in de mode.'

Justine volgt het voorbeeld van haar zussen. 'Zij hebben het gedaan en het is superhandig, vonden zij. Dat was voor mij een reden om het ook te doen. Ik ben niet zo heel goed in wiskunde A en economie. Ik sta een 6 en een 7 gemiddeld. Dat kan beter. Vooral voor wiskunde - ik zou niet weten waar ik moet beginnen. Na zo'n examentraining hoef je niet meer zo te stressen. Ik heb begrepen dat de docenten daar heel goed kunnen uitleggen.'

Volgens Hanneke Taat willen leerlingen tegenwoordig steeds zekerder zijn. 'Onze leerlingen zijn best ambitieus. Sommigen kiezen vakken die ze maar net aan kunnen. Met name bèta-vakken doet niet iedereen met het grootste gemak. Deze leerlingen hebben dan kennelijk wat meer basis nodig dan wat de school kan bieden.'

Nico Bosman, docent natuurkunde, bevestigt dat beeld. 'Men gaat voor zekerheid. Dat speelt een grotere rol van één of twee decennia geleden. Voor veel studies willen de leerlingen een hoger gemiddelde hebben. En onze leerlingen zijn door de bank genomen ambitieus, ze willen wat laten zien.'

Een punt hoger

Eva bijvoorbeeld, staat er niet echt slecht voor. Toch gaat ze examentraining doen, voor maar liefst vier vakken. 'Echt nodig is het niet, want ik sta niet heel slecht, maar het is wel nodig als ik cum laude zou willen slagen. En het is fijner om een punt hoger te halen.' Ze wil naar het University College. Daarvoor geldt een decentrale selectie en hoewel er niet echt wordt gekeken naar je gemiddelde, is het toch: hoe hoger, hoe beter. 'Ik heb mensen gesproken die het hebben gedaan', vertelt Eva. 'Van hen hoorde ik veel goede verhalen, dat mensen echt een punt hoger halen bij hun examen. Dat is wel de moeite waard. En mijn ouders vonden het ook een goed plan, dus waarom dan niet?'

Ook voor Thijs is het een manier om aan zijn gemiddelde te werken. Hij wil geneeskunde doen. 'Door de examentraining denk ik dat ik mijn centraal examen beter kan doen. Ik sta nu gemiddeld een 7,3. Met een 8 gemiddeld ga je direct door. Natuurkunde is mijn slechtste vak en bij scheikunde gingen mijn laatste toetsen wat minder, dus voor de zekerheid doe ik examentraining.'

Vreemde ogen

Gebeurt er tijdens de examentrainingen dan iets dat op school niet kan? 'Misschien is het een kwestie van vreemde ogen die dwingen', zegt Nico Bosman. 'Maar ik heb niet het idee dat er bij mij, in mijn lessen, iets niet goed gaat. Als ik kijk naar de resultaten, dan zie ik geen significante verbetering in vergelijking met tien jaar geleden. Dit soort cursussen heeft daar niets in veranderd.' Volgens hem kan het wel een positieve 'boost' geven om in een paar dagen de gehele stof door te nemen. 'Als extra ondersteuning kan dat belangrijk zijn. Als een leerling moeite heeft met bètavakken, dan is dit

heel goed om te doen. Het geeft een aantal leerlingen een extra gevoel van zekerheid.

Dat alleen al is een reden om het te doen. Want daarmee ga je rustiger en beter naar je examen toe.' 'Als school geven wij zo lang mogelijk les en we geven gelegenheid om te oefenen', vult Hanneke Taat aan. 'Dit jaar gaan we voor het eerst de examensituatie echt nabootsen: dus voor één vak een echte examensessie van drie uur in de gymzaal. We doen eerder meer dan minder, in vergelijking met voorheen. Maar dat onderdompelen gedurende een aantal dagen, zoals bij de examentrainingen, dat kunnen we als school niet organiseren.' [JE]

Meer maatwerkvoor USG-leerlingen

Aandacht voor excellent onderwijs, schoolboeken niet meer gratis, flexibilisering van onderwijstijd en het afschaffen van de maatschappelijke stage. De consequenties van deze maatregelen in het regeerakkoord van kabinet Rutte II pakken voor het USG verschillend uit.

Dat de schoolboeken per 2015 niet meer gratis zijn, is gunstig voor de leerlingen van het USG. "Het geld voor de 'gratis' boeken is niet toereikend voor gymnasiasten, die veel vakken volgen. We hebben creatief met het geld om moeten gaan om het voor elkaar te krijgen", zegt Hanneke Taat, rector van het USG. Gelukkig werden niet bij alle vakken boeken gebruikt, zoals bijvoorbeeld in de bovenbouw bij Duits, waar met door de docenten samengesteld leer materiaal gewerkt wordt. De gedachte achter de gratis schoolboekenregeling was de uitgevers onder druk te zetten goedkopere schoolboeken op de markt te brengen, maar dat heeft niet gewerkt. Daarnaast zou er meer digitaal materiaal

moeten komen, maar dat kost tijd en is natuurlijk ook niet gratis. De ouders gaan in de toekomst de boeken weer betalen, maar voor ouders die dat niet kunnen bekostigen, komt er een regeling voor een financiële tegemoetkoming, zoals dat voor de invoering van de gratis schoolboeken ook goed geregeld was.

Meerwaarde

De invoering van de maatschappelijke stage is door het USG zorgvuldig opgebouwd in de afgelopen jaren. In 2011-2012 werd 72 uur maatschappelijke stage verplicht en dit werd op het USG verspreid over de verschillende leerjaren. Voor de eersteklassers omvatte het zoveel mogelijk activiteiten binnen school, zoals het meewerken aan de open dag. Taat: "Wat ze trouwens daarvoor, en nu weer met alle liefde ook spontaan deden en doen." De hogere leerjaren vulden hun stage steeds meer buiten school in. Variërend van helpen bij

Bruggen slaan

Regeerakkoord VVD - PvdA

29 oktober 2012

een sportvereniging tot voorlezen aan ouderen. De verplichte 72 uur werd vorig jaar al teruggebracht naar 30 uur, die nu geconcentreerd zijn in leerjaar 3 en 4. "Het is jammer dat het in 2015 weer wordt afgeschaft", zegt de rector. "Wij zien er de meerwaarde van in voor de leerlingen. Overigens heeft dat wel moeten groeien, want in het begin was het een hoop georganiseer om het allemaal goed voor elkaar te krijgen. Maar we hebben een alternatief waarin activiteiten als de maatschappelijke stage, maar dan op vrijwillige basis, kunnen plaatsvinden: het Studium Generale."

Nu heeft leerjaar 1 op donderdag een blok van twee uur waarin allerlei activiteiten kunnen plaatsvinden:

Chinees of Spaans, steunuren, extra begeleiding, maar ook modules voor bijvoorbeeld muziek. Dit wordt uitgebouwd naar de middenbouw en daar zou dan een plek kunnen zijn voor maatschappelijke stage. "We willen op deze manier de waardevolle dingen van de maatschappelijke stage bewaren", zegt Taat.

Onderwijstijd

Roostertechnisch heeft het wegvallen van de maatschappelijke stage ook consequenties. De 30 uur vallen binnen de verplichte 1040 uur die de leerling (nu nog) per jaar les krijgt. "Die 30 uur gaan we binnen het rooster op een andere manier invullen, maar zonder de subsidie die we voor maatschappelijke stage kregen."

De onderwijstijd is nog steeds onderwerp van gesprek en hopelijk wordt het flexibeler, wat de school de ruimte biedt om meer maatwerk aan de leerlingen te bieden. Hanneke Taat: "Dat is zeer welkom, vooral voor de leerlingen hier op school. Je kunt zo beter inspelen op talenten van de leerlingen. De een heeft geen moeite met wiskunde, maar wel met Engels of net andersom. De ene leerling is sneller dan de ander en kan dan extra vakken of activiteiten doen. Er is nog een lange weg te gaan om elke leerling daadwerkelijk maatwerk te leveren, maar wij werken daar wel aan." Vorig schooljaar hebben zeven leerlingen al examenvakken afge-

sloten in het vijfde leerjaar. "Daarmee houd je de leerling actief. Voor wie dat haalbaar is, moet je die kans bieden." Het helpt deze leerlingen geen onderpresteerder te worden.

Ambitieuze school

Aandacht voor excellent onderwijs is speerpunt van dit kabinet, in dat kader heeft professionaliseren van leerkrachten en schoolleiders ook alle aandacht. "Je moet de leerlingen uit hun tent lokken", zegt de rector, "dat bepaalt uiteindelijk de houding van de leerling ten opzichte van het schoolgebeuren. Je streeft ernaar leerlingen zo ver te krijgen dat ze alles doen wat ze

kunnen." Met de subsidiepot 'Beter presteren' kan het USG doorgaan met het aanbieden van extra uitdagingen en deze uitbreiden. Er wordt gedifferentieerd, leerlingen krijgen de mogelijkheid om bijvoorbeeld een Cambridge- of Goethe-certificaat te halen. Er is een stroom bèta-excellent en er komen steeds meer internationale activiteiten in het onderwijs. Kunstvakken hebben een belangrijke plek, volgend schooljaar wordt in klas 4 gestart met een groep die eindexamen kan gaan doen in het vak muziek.

Een aantal leerlingen heeft behoefte om naast hun lessen andere activiteiten te ontplooiën op school waar ze interesse in hebben. Ze sluiten zich dan aan bij het horecateam of het technische team, de debatclub of toneel. "Dan zie je ze opbloeien. En meestal willen ze dan ook hun schoolwerk goed in orde hebben." Taat benadrukt dat leerlingen al deze extra dingen niet hoeven te doen, iemand kan ook het USG doorlopen zonder, maar deze activiteiten dragen wel bij aan een brede ontplooiing van leerlingen; excellent zijn kan op vele manieren. "Een leerling mag hier zijn kop boven het maaiveld uitsteken." Bij het eindexamen krijgt de leerling een testimonium, waarop extra vakken en activiteiten vermeld staan als erkenning voor alle verrichte inspanningen. Het USG is graag een ambitieuze school, maar voor elke leerling naar vermogen.

[TS]

"Een leerling mag hier zijn kop boven het maaiveld uitsteken"

De VOX surft naar: het Stedelijk Gymnasium 's-Hertogenbosch

De Vox-redactie wil zijn blik verbreden met een serie profielen van andere categorale gymnasia. Liefst doen we dat via direct contact met de schoolleiding, maar na twee keer te hebben botgevangen hebben we besloten 'openbare' bronnen te raadplegen. Dus hebben we menig uurtje surfend doorgebracht op de website van onze keuzeschool. We hopen hiermee inzicht te geven hoe zaken op andere scholen zijn geregeld. Mogelijkerwijs kunnen we zo ook ideeën aanreiken die bij ons ook zouden kunnen worden overwogen. Tegelijkertijd bevestigt het natuurlijk ook de sterke punten van het USG...

Het Stedelijk Gymnasium van 's-Hertogenbosch is de rechtstreekse voortzetting van de Latijnse School. Van deze school is reeds sprake in archieven die dateren uit het jaar 1274, en daarmee is het het op één na oudste zelfstandig gymnasium van Nederland (het oudste is het Johan de Witt-gymnasium te Dordrecht). Na de inname van 's-Hertogenbosch in 1629 kregen de stedelijke regeerders toezicht op het onderwijs, dat zich van toen af moest ontwikkelen in de richting van de Reformatie. Pas in de Franse tijd deden vakken als geschiedenis en aardrijkskunde als apart vak hun intrede, spoedig gevolgd door Nederlands, wiskunde en de moderne talen. In 1848 werd de naam van de school definitief omgezet in het Stedelijk Gymnasium van 's Hertogenbosch. De school werd vervolgens in twee delen gesplitst. Een deel leidde op voor de universiteit, een ander deel richtte zich meer op de algemene maatschappelijke vorming. Deze laatste taak werd in 1867 overgedragen aan de Rijks Hogere Burgerschool. Het oorspronkelijke gebouw met de karakteristieke 'Gymnasium' letters op de gevel is nog steeds te bewonderen aan het plantsoen achter het Theater aan de Parade. Deze huisvesting werd later ingeruild voor een andere locatie in de Bossche binnenstad.

In 1978 werd de school 'verbannen' naar een plek achter het station. Nadat zij daar ruim twintig jaar had ingewoond bij een scholengemeenschap aan de Kooikersweg werd een locatie gevonden op loopafstand van het station en architectenbureau VMX uit Amsterdam tekende voor een modern

ontwerp en spraakmakende vormgeving. Bij de start van schooljaar 2002-2003 werd het nieuwe gebouw in gebruik genomen en in 2007 is extra lesruimte aan hetzelfde Mercatorplein in gebruik genomen.

De school heeft 750 leerlingen verdeeld over 27 klassen.

De (vrijwillige) ouderbijdrage valt uiteen in twee delen:

1. Een basisbijdrage van € 75,-, waaruit de leerlingenvereniging, de oudervereniging, het schoolblad, enkele algemene en culturele activiteiten, het annulerings- en solidariteitsfonds en de collectieve verzekering worden betaald.
2. Een leerjaarafhankelijke bijdrage waaronder de (vak) excursies vallen, de introductieactiviteit, de eindejaarsactiviteit, de kluisjes en de sportoriëntatie van klas 6. Dit is gemiddeld bedrag voor alle leerlingen van € 296,- per jaar.

Begeleiding

Elke klas tot en met het 3e leerjaar heeft een mentor. De leerlingen van klas 4, 5 en 6 hebben een counselor. De mentor/counselor draagt zorg en is verantwoordelijk voor het optimaal functioneren van de individuele leerling en van de klas. De mentor/counselor onderhoudt relaties met collega's, de decaan, de jaarlaagcoördinator, schoolleiding en ouders.

In de bovenbouw wordt het vak Kunst (voorheen CKV) onderwezen. Dit betreft een eindexamenvak, waarbij niet alleen wordt geschilderd, getekend en geleerd wordt over verschillende tijden en beeldende disciplines, maar waar ook diverse audiovisuele producties worden gemaakt, zoals animatiefilms, videoclipps, nepdocumentaires, korte speel-

films et cetera. Leerlingen hebben al een tweede prijs wonnen bij het landelijk filmfestival voor scholieren. In het eerste jaar is er een 2-daagse introductie in Den Bosch. In de derde klas gaan de kinderen naar Trier en in de vijfde klas naar Rome (7 dagen) of Griekenland. Verder zijn er excursies naar Xanten, diverse steden en een tweedaags survival kamp.

Sporttoernooien

De school doet mee aan de nationale scholieren hockeykampioenschappen, de intergymnasiale sportdag en het kerstvolleybaltoernooi tussen scholen in Den Bosch. Sinds 2004 heeft de school een eigen schoolorkest, 'Mercator & Musica'. Het schoolblad Feuniks verschijnt ca. viermaal per jaar.

Traditiegetrouw kent de school jaarlijks een 'Grote Avond' met meerdere voorstellingen. In vergaande samenwerking worden in vrije tijd met een groot deel van de leerlingen (meer dan 100 door alle jaarlagen heen) producties voorbereid. Voor de muzikale omlijsting wordt hiertoe ook jaarlijks een orkest geformeerd.

Ieder jaar organiseert de oudervereniging van het Stedelijk Gymnasium 'Sprakwater'. Een avond waarop leerlingen van de school gedichten en verhalen kunnen voordragen.

Een van de hoogtepunten op de culturele agenda van het Stedelijk Gymnasium is het filmgala. Tijdens een avond geheel in galastijl worden allerlei soorten films getoond die zijn gemaakt door leerlingen die het vak KUBV volgen.

Ook de beeldende kunst hoort thuis in het rijtje culturele activiteiten die de Oudervereniging organiseert. Vorig jaar toonden leerlingen hun kunstwerken langs een route van het Centraal Station tot het schoolplein. In 2013 zal deze Via Gymnasia in school plaatsvinden, het schoolgebouw als museum voor beeldende kunst.

Voor de eerste klas wordt rond de herfstvakantie een feest op school georganiseerd. Daarnaast worden er feestelijkheden georganiseerd door de leerlingenfeestcommissie, zoals het Kerstgala en het eindejaarsfeest. Toegang tot de feesten wordt gecontroleerd d.m.v. presentielijsten. Met uitzondering van het eerste-klas-feest is per leerling één introducté toegestaan die gelijktijdig met de leerling op het feest moet aankomen. De feesten eindigen om 01.00 uur. Verkoop en gebruik van alcoholische dranken aan leerlingen onder de 16 jaar is niet toegestaan.

Onderscheidende punten

Het gebruik van alle mogelijkheden van mobiele telefoons (of andere draagbare communicatieapparatuur) is voor de leerlingen in de schoolgebouwen verboden.

Telefoneren of anderszins mag alleen buiten, filmen en fotograferen van personen is zonder hun goedkeuring ook buiten niet toegestaan. Telefoons moeten direct bij het betreden van het gebouw worden uitgezet en uit het zicht worden opgeborgen.

Leerlingen van klas 1 mogen niet doubleren en zijn dus verplicht om bij niet bevorderd naar een andere school te gaan. Volgens de school heeft de praktijk laten zien dat leerlingen die in klas 1 niet overgaan, nauwelijks kansen hebben om op deze school een diploma te behalen.

Leerlingen van de onderbouw mogen het schoolterrein tijdens pauzes en tussenuren niet verlaten zonder toestemming van de schoolleiding.

'Weekeindje' is de informatieperiodiek voor leerlingen en ouders, die op de vrijdag van iedere schoolweek verschijnt. Leerlingen kunnen elke vrijdag een papieren exemplaar bij de conciërge meenemen.

De recente nieuwe huisvesting van het Stedelijk Gymnasium in het centrum van 's-Hertogenbosch. Op een binnenplaats van kantoren en appartementengebouwen staat een 'gouden doos' met een mediatheek op de tweede verdieping, een gymzaal op de derde verdieping en een complete vierde verdieping voor de leerkrachten. (foto www.robvandam-architect.nl)

Jaaragenda 2013

26 januari

Open Huis

1 - 8 februari

Uitwisseling Brno

3-9 februari

Uitwisseling Padua

7 februari

Klimaatdag leerjaar 4

11 februari

Leerjaar 1 Leiden

12 februari

Leerjaar 2 Corpus

14 februari

Schoolfeest

16 - 24 februari

Voorjaarsvakantie

4-12 maart

Toetsweek

19 maart

Uitdelen rapporten +
brieven 10-minutengesprek

21 maart

Kangoeroewedstrijd
Informatieavond Romereis (leerjaar 5)

22 maart

Amor-avond

29 maart

Goede Vrijdag
(studiedag, leerlingen vrij)

1 april

Tweede Paasdag

2 t/m 5 april

Betaproject leerjaar 4

2 t/m 8 april

Romereis leerjaar 5

3 t/m 10 april

Uitwisseling Brno naar Utrecht

6 t/m 13

Uitwisseling Padua naar Utrecht

12 april

Schoolfeest

15 t/m 17 april

Schoolstrijd

19 april

Shell hockeytoernooi

26 april

LSD

27 april t/m 12 mei

Tulpvakantie

13-29 mei

Centraal examen

27 mei

Cluster Frans naar Lyon - leerjaar 5

6 juni

presentatie C&V

7 juni

Amor avond
Shell Hockeytoernooi

13 juni

Bekendmaking uitslag centraal examen
1e tijdvak

17-21 juni

Toetsweek leerjaar 3

18 juni

Leerjaar 1 Artis
Leerjaar 2 Utrechts Landschap

24-28 juni

Trierreis leerjaar 3

24 juni - 2 juli

Toetsweek

3 juli

Eindactiviteit leerjaar 1
Sportdag
Introductie nieuwe eersteklassers

11 juli

Diploma-uitreiking

12 juli

rapport uitdelen + boeken inleveren

13 juli t/m 1 september

Zomervakantie